

अपंग निराधार व बहु.कल्याणकारी संस्था संचलित स्नेहसदन मतिमंद मुला-मुलींची विशेष अनिवासी शाळा, शितलवाडी, ता. रामटेक, जि. नागपूर या उपक्रमास अनुज्ञेय होणाऱ्या पदांना मंजूरी देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

दिव्यांग कल्याण विभाग

शासन निर्णय क्र. इडीडी-२०२०/प्र.क्र.१०५/दि.क.१

३१, ३२, ३५ ए, मित्तल टॉवर, ए-विंग, तिसरा मजला
बॅरिस्टर रजनी पटेल मार्ग, नरीमन पॉईंट, मुंबई-४०० ०२१.

दिनांक :- १९ जून, २०२५.

- वाचा:-**
- १) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग शासन निर्णय क्र.इडीडी-२००३/प्र.क्र.३४०/भाग-३/सुधार-२, दि.१८ ऑगस्ट, २००४,
 - २) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग शासन निर्णय क्र.इडीडी-२००३/प्र.क्र.३४०/भाग-३/सुधार-२, दि.३० जानेवारी, २००६,
 - ३) दिव्यांग कल्याण विभाग शासन निर्णय क्र.इडीडी-२०२२/प्र.क्र.६५/दि.क.१, दि.१६ जुलै, २०२४,
 - ४) मा.उच्चस्तर सचिव समितीच्या दि.१३ मे, २०२५ रोजीच्या सन २०२५ मधील तिसऱ्या बैठकीचे इतिवृत्त दि.२२ मे, २०२५.

प्रस्तावना :-

अपंग निराधार व बहु.कल्याणकारी संस्था संचलित स्नेहसदन मतिमंद मुला-मुलींची विशेष अनिवासी शाळा, शितलवाडी, ता. रामटेक, जि. नागपूर या मतिमंद प्रवर्गातील विशेष उपक्रमास आयुक्त, दिव्यांग कल्याण, पुणे यांनी क्र.०८०५, दि.२४ जानेवारी, २००३ अन्वये नोंदणी प्रमाणपत्र प्रदान केले आहे. सदर नोंदणी प्रमाणपत्राची वैधता- दि.०१ एप्रिल, २०२३ ते दि.०१ एप्रिल, २०२८ पर्यंत आहे. सदर उपक्रमाची मान्य विद्यार्थी संख्या ३० निवासी व ४० अनिवासी अशी एकूण ७० आहे.

शासन निर्णय दि.१६ जुलै, २०२४ अन्वये निश्चित करण्यात आलेल्या अनुदान धोरणान्वये विहित करण्यात आलेल्या प्रक्रीयेस अनुसरून जिल्हा मुल्यांकन समिती, छाननी समिती, राज्यस्तरीय तपासणी समितीची शिफारस तसेच मा.मुख्यमंत्री महोदयांची मान्यता विचारात घेता, अपंग निराधार व बहु.कल्याणकारी संस्था संचलित स्नेहसदन मतिमंद मुला-मुलींची विशेष अनिवासी शाळा, शितलवाडी, ता. रामटेक, जि. नागपूर या उपक्रमास आकृतीबंधानुसार अनुज्ञेय ठरणान्या पदांना मान्यता देण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता. त्यानुसार शासनाने पुढीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय:-

वित्त विभाग शासन निर्णय दिनांक १० सप्टेंबर, २००१ अन्वये गठीत उच्चस्तर सचिव समितीसमोर शासकीय, निमशासकीय कार्यालयांतील तसेच शासनाचे अंगिकृत उपक्रम, महामंडळे, अनुदानित संस्था, इ.उपक्रमांमधील पदे नव्याने निर्माण करणे, व्यपगत ठरविणे, व्यपगत ठरविलेली

पदे पुनर्जिवीत करणे, इ.बाबतचे प्रस्ताव सादर करण्यापूर्वी शासन निर्णय दि.०९ जून, २०१७ अन्वये गठीत करण्यात आलेल्या उपसमितीच्या शिफारशीने सदरचे प्रस्ताव उच्चस्तर सचिव समितीच्या मान्यतेसाठी सादर करणे आवश्यक असते. त्यानुसार उक्त उपसमितीच्या दि.०८ एप्रिल, २०२५ रोजीच्या तिसऱ्या बैठकीत अपंग निराधार व बहु.कल्याणकारी संस्था संचलित स्नेहसदन मतिमंद मुला-मुलींची विशेष अनिवासी शाळा, शितलवाडी, ता. रामटेक, जि. नागपूर या विशेष उपक्रमास आकृतीबंधानुसार अनुज्ञेय होणाऱ्या पदांना मान्यता देऊन प्रस्ताव मा.उच्चस्तर सचिव समितीच्या मान्यतेस्तव सादर करणेबाबत शिफारस केली. त्यानुषंगाने दि.१३ मे, २०२५ रोजी झालेल्या मा.उच्चस्तर सचिव समितीच्या बैठकीमध्ये झालेल्या चर्चेच्या अनुषंगाने दि.२२ मे, २०२५ रोजी निर्गमित कार्यवृत्तास अनुसरून उक्त विशेष उपक्रमास शासन निर्णय दि.१८ ऑगस्ट, २००४ व दि.३० जानेवारी, २००६ च्या आकृतीबंधानुसार अनुज्ञेय ठरणार्या खालील तक्त्यानुसार पदे निर्माण करण्यास मान्यता प्रदान करण्यात आली आहे.

नियमित पदे:-

अ.क्र.	पदनाम	पदसंख्या	वेतनसंरचना
शाळा विभाग			
१.	मुख्याध्यापक (कनिष्ठ स्तर)	०१	एस-१४ ३८६००-१२२८००
२.	विशेष शिक्षक	०८	एस-१० २९२००-९२३००
३.	शारिरीक शिक्षण निदेशक/कला हस्त व्यवसाय शिक्षक/संगित शिक्षक	०२	एस-१० २९२००-९२३००
४.	निम वैद्यकिय कर्मचारी, मानस शास्त्र अथवा फिजीओ थेरापिस्ट अथवा व्यवसाय उपचार तज्ञ	०१	एस-१४ ३८६००-१२२८००
५.	काळजीवाहक	०२	एस-१ १५०००-४७६००
कार्यालय विभाग			
६.	कनिष्ठ लिपीक नि लेखापाल	०१	एस-६ १९९००-६३२००
वसतीगृह विभाग			
७.	अधिक्षक	०१	एस-६ १९९००-६३२००
८.	राखणदार/काळजीवाहक	०२	एस-१ १५०००-४७६००
एकूण		१८	-

बाह्ययंत्रणेद्वारे घ्यावयाच्या सेवा:-

अ.क्र.	पदनाम	पदसंख्या
१.	स्वयंपाकी	०२
२.	परिचारिका	०१
३.	सफाईगार (शाळा विभाग)	०१

४.	मानद वैद्यकिय अधिकारी	०१
५.	वाहन चालक	०१
६.	वाहन परिचर	०१
७.	शिपाई	०१
८.	पहारेकरी	०१
९.	सफाईगार (वसतीगृह विभाग)	०१
एकूण		१०

२. मा. उच्चस्तर सचिव समितीच्या मान्यतेस अनुसरून उक्त शाळेस परिच्छेद क्र.१ मधील तक्त्यानुसार १८ नियमित पदे निर्माण करण्यास व १० मनुष्यबळ सेवा बाहययंत्रणेद्वारे घेण्यास खालील अटी व शर्तीच्या अधीन राहून या शासन निर्णयान्वये मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे:-

- १) सदर उपक्रमास शासनाने वेळोवेळी लागू केलेले नियम अंमलात आणणे बंधनकारक राहतील.
- २) शिक्षकीय व शिक्षकेतर पदभरतीसाठी सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, शासन निर्णय क्र.इडीडी-२०१८/प्र.क्र.२८८/अ.क.-१, दि. १८ जुलै, २०१८ व सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, शासन शुद्धीपत्रक क्र. इडीडी-२०१८/प्र.क्र.२८८/अ.क.-१, दि. ५ फेब्रुवारी, २०१९ मध्ये नमुद नियम व सेवाभरती नियमाप्रमाणे पद भरती करणे बंधनकारक राहिल. अन्यथा सदरची भरती प्रक्रीया अवैध समजण्यात येईल. तसेच संबंधितांवर नियमानुसार कायदेशिर कारवाई करण्यात येईल. तथापि, सदरच्या विहीत प्रक्रीयेस बगल देऊन संस्थेने नियुक्ती आदेश दिल्यास आणि त्यास संबंधित जिल्हा दिव्यांग सक्षमीकरण अधिकारी यांनी मान्यता दिल्यास, संबंधित जिल्हा दिव्यांग सक्षमीकरण अधिकारी, हे सर्वस्वी जबाबदार राहतील.
- ३) शिक्षकीय व शिक्षकेतर पदांची पदभरती करताना नवीन आरक्षण धोरणानुसार मागासवर्गीय आरक्षण कक्षाकडून आरक्षणे निश्चित करून घेतलेली असावी व अशा आरक्षण निश्चित करून घेतलेल्या बिंदुनामावलीनुसारच पदभरती करण्यात यावी.
- ४) शिक्षकीय व शिक्षकेतर या संवर्गातील पदभरतीसाठी मागासवर्गीय कक्षाकडून आरक्षण निश्चित करून घेतलेली असावी. अशी आरक्षण निश्चित करून घेतलेली पदे बिंदुनामावलीनुसारच भरण्यात यावीत. प्रवर्गनिहाय सामाजिक आरक्षणे, सामाजिक आरक्षणाव्यतिरिक्त आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटक आरक्षण व समांतर आरक्षण (महिला, खेळाडू, दिव्यांग, इ.) तपासूनच पदभरती करण्यात यावी.
- ५) शिक्षकीय पदे भरतांना सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, शासन निर्णय क्र. इडीडी-२०१८/प्र.क्र.२८८/अ.क.-१, दि. १८ जुलै, २०१८ तसेच सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, शासन शुद्धीपत्रक क्र. इडीडी-२०१८/प्र.क्र.२८८/अ.क.-१, दि. ५ फेब्रुवारी, २०१९ मधील विहीत तरतुदी विचारात घेऊन तसेच, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, शासन निर्णय क्र.इडीडी-२००३/प्र.क्र.३४०/भाग-३/सुधार-२, दि. १८ ऑगस्ट, २००४ मध्ये

नमूद पदांसाठी आवश्यक असलेली शैक्षणिक अहर्ता/पात्रता आणि शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या शासन निर्णयांचे काटेकोरपणे पालन करण्यात यावे.

- ६) सदर पदांची नियुक्ती करताना प्रचलित कायदानुसार शासन निर्णयान्वये गठीत करण्यात आलेल्या विहीत निवड समितीमार्फतच निवड करण्यात यावी. विहीत कार्यपद्धतीचा अवलंब न करता केलेली भरती रद्द करण्यात येईल व नियुक्तीच्यासंदर्भात भविष्यात न्यायालयीन प्रकरण उद्भवल्यास त्याची सर्वस्वी जबाबदारी संबंधित संस्था, जिल्हा दिव्यांग सक्षमीकरण अधिकारी यांची राहिल.
- ७) शिक्षकीय व शिक्षकेतर पदांच्या निवड प्रक्रियेसाठी प्रचलित नियमातील तरतुदींचा विचार करुन उमेदवारांची पात्रता निश्चित करण्याची जबाबदारी संबंधित संस्थेची राहिल. तसेच प्रचलित नियमास बगल देऊन नियुक्ती देण्यात आल्यास, संबंधित जिल्हा दिव्यांग सक्षमीकरण अधिकारी, आयुक्त, दिव्यांग कल्याण व संबंधित संस्था/ प्राचार्य/व्यवस्थापन हे सर्वस्वी जबाबदार राहतील.
- ८) शिक्षकीय व शिक्षकेतर पदे भरताना महाराष्ट्र शासनाने वेळोवेळी निर्धारित केलेल्या अर्हता, अनुभव, व्यावसायिक पात्रता यांचे तंतोतंत पालन करुन, सदरची पदभरती करण्यात यावी. याबाबतीत अनियमितता झाल्यास त्याला सर्वस्वी प्रशासकीय मान्यता देणारे जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी, आयुक्त, दिव्यांग कल्याण व संस्थेचे व्यवस्थापन जबाबदार राहतील.
- ९) विहीत नियम व प्रक्रिया पाळून नियुक्त केलेल्या कर्मचाऱ्यास, ते या प्रक्रियेअंतर्गत ज्या दिवशी अधिकृतपणे रुजू होतील, त्या दिवसापासून सेवेत रुजू झाल्याचे समजण्यात येईल.
- १०) मंजूर पदे भरताना शासनाने वेळोवेळी दिलेल्या निर्देशांचे काटेकोरपणे पालन करण्यात यावे.
- ११) ज्या पदांची कामे बाह्ययंत्रणेद्वारे घेण्यास मान्यता प्रदान केली आहे, त्या पदांची कामे बाह्ययंत्रणेद्वारे करुन घेताना, शासन परिपत्रक, वित्त विभाग, दि.२७ एप्रिल, २०२२ मधील तरतुदींचे काटेकोरपणे पालन करण्यात यावे.

३. मंजूर पदांची पदभरतीची प्रक्रिया तीन महिन्यांच्या आत पूर्ण करणे संबंधित संस्थेस बंधनकारक राहिल व समितीने मान्यता दिलेल्या सर्व अनुज्ञेय पदांची भरती प्रक्रिया संबंधित संस्थेने विहीत वेळेत पूर्ण केल्यानंतर एक महिन्याच्या आत याबाबतचा अहवाल आयुक्त, दिव्यांग कल्याण, पुणे यांनी शासनास सादर करावा.

४. सदरचा शासन निर्णय, शासकीय, निमशासकीय कार्यालयांतील तसेच शासनाचे अंगिकृत उपक्रम, महामंडळे, अनुदानित संस्था, इ.उपक्रमांमधील पदे नव्याने निर्माण करणे, व्यपगत ठरविणे, व्यपगत ठरविलेली पदे पुनर्जिवीत करणे यासाठी वित्त विभाग शासन निर्णय दिनांक १० सप्टेंबर, २००९ अन्वये गठीत उच्चस्तर सचिव समितीच्या दि.१३ मे, २०२५ रोजी झालेल्या सन २०२५ मधील तिसऱ्या बैठकीमधील दिलेल्या निर्देशांच्या अनुषंगाने दि.२२ मे, २०२५ रोजीच्या इतिवृत्तास अनुसरुन व वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. १६४ / सेवा-९, दि.११ जून, २०२५ व अनौपचारिक संदर्भ क्र.२८६ /आपुक-२०२५, दि.१८ जून, २०२५ अन्वये दिलेल्या मान्यतेस अनुसरुन निर्गमित करण्यात येत आहे.

५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक २०२५०६१९१५१७००६०३५ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(रा. भा. गायकवाड)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) मा.मंत्री (दिव्यांग कल्याण), यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२,
- २) अप्पर मुख्य सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांचे वरिष्ठ स्वीय सहाय्यक,
- ३) अपर मुख्य सचिव, दिव्यांग कल्याण विभाग, यांचे वरिष्ठ स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०२९,
- ४) आयुक्त, दिव्यांग कल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
- ५) प्रादेशिक उपायुक्त, समाज कल्याण विभाग, नागपूर,
- ६) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हापरिषद-नागपूर,
- ७) जिल्हा दिव्यांग सक्षमीकरण अधिकारी, नागपूर,
- ८) महालेखापाल, महाराष्ट्र-२ (लेखा परिक्षा/ लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई/नागपूर,
- ९) जिल्हा कोषाधिकारी, नागपूर,
- १०) अध्यक्ष / सचिव, अपंग निराधार व बहु.कल्याणकारी संस्था संचलित स्नेहसदन मतिमंद मुला-मुलींची विशेष अनिवासी शाळा, शितलवाडी, ता. रामटेक, जि. नागपूर,
- ११) निवडनस्ती (दिव्यांग कल्याण -१).